

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓ HIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Folyó hó 7-én tartott községi közgyűlésről.

Többször felhívtuk az érdekelt ártéri birtokosság figyelmét azon körülményre, hogy Pallavicini örgróf külön vállása folytán a csongrádi ártéri birtokosság is megszűnik az ugynevezett Csongrád sövényházi ármentesítő társulathoz tartozni.

Mielőtt pedig az új társulat létrejönne, kötelessége a volt társulatnak úgy a csongrádi ártéri birtokossággal, valamint Pallavicini örgróffal a végleszámolást megejteni.

Mint hogy Pallavicini örgróffal a leszámolást már megejtették, sőt a terhére megállapított egy millió kétszáz ezer forintot a társulat pénztárába be is fizette, Kállay miniszteri biztos ur egy átiratot intézett a közgyűléshez, melyben tudatja, hogy a csongrádi érdekelt ártéri birtokosságnak egyszer s mindenkorra, vagyis teljes végkielégítésül, hajlandó 200,000 forintot adni oly feltétel mellett, ha viszont az a csongrádi ártéri birtokosság lemond az eddig élvezett 16000 frt adóvisszatérítésül kapott összegről.

Élénk eszme csere fejlődött ki a fellett, hogy melyik állásonra helyezkedjenek. Egyik része a közgyűlési tagoknak szorosán ahhoz ragaszkodott, hogy ők nem fogadják el a végkielégítésül

felajánlott 200000 frtot, hanem kérésük fel a Miniszter ur ő Nagyméltósága hogy tegye továbbra is folyóvá az eddig élvezett 16000 frtot.

A másik része viszont Kállay miniszteri biztos ur ajánlata mellett foglalt állást, úgy okoskodván, „jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzuk;“ mert azon esetben, ha a barátságos kiegyezés nem jöhetne létre, úgy az ügy bírói ultra lesz tereelve, s a per esélyeért senki sem vállalhat felelősséget.

Szvododa Ferencz városi ügyész ur, határozottan azt a merev álláspontot foglalta el, hogy a miniszteri biztos ur ajánlatát semmi szín alatt el nem kell fogadni, hanem engedjék az ügy bírói ultra terelni. Ezek után csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy azon esetben, ha valaki megsugná Szvododa urnak, hogy, ha a barátságos kiegyezés hajótörést szenvedne s az ártéri birtokosság bele kényszerítetik egy czélnélküli meddő perbe, s nem ő lenne megbizva a per vitelével, ugyan megmaradna e, ezen téves s csak saját egyéni érdekét támogató elhatározása mellett?

A miniszteri biztos ur azt mondja, hogy csakis azon esetben hajlandó a felajánlott 200000 frtot végkielégítésül az ártéri birtokosság rendelkezésére bocsájtani, ha viszont a birtokosság lemond az adóvisszatérítés czimén eddig kapott 16000 frtról, mert szerinte azon összeg, a törvény világos rendelkezé-

sétől eltérőleg vétetett igénybe, vagyis mindazon községek, vagy városok, melyek adóvisszatérítés czimén az államtól segélyt nyernek, nem arra fordítják a kapott összeget, melyre a törvény intézkedése őket kötelezi, a gátak fenntartási költségeinek fedezetére; hanem a községet vagy várost érdeklő egyéb fizetések törlesztésére fordítják.

Már most tekintettel arra, hogy a társulat az összes befektetett tőkét hajlandó visszafizetni, ha arra az állásonra helyezkedünk, hogy a felajánlott összeget nem fogadjuk el, a miniszteri biztos ur egyszerűen azt mondhatja a Miniszter ur ő nagyméltóságának, hogy hallod-e kegyelmes uram! a csongrádi ártéri birtokosság mi alapon kap évente az állam pénztárából adóvisszatérítés czimén a védgátak fenntartási költségeinek fedezetére tizenhatezer frtot; mikor az összes védmunkálatokat a társulat teljesíti és az árvíz által megrongált összes védgátakat ugyancsak a társulatnak kell saját pénztára terhére jó karban helyezni?

Mi abban a meggyőződésben élünk, hogy minden per nélkül, a miniszter ur be fogja látni, hogy nekünk csongrádiaknak külön védgátaink ez idő szerint nincsenek, melyeknek fenntartásáról gondoskodnunk kell, egyszerűen megvonja tőlünk az adóvisszatérítés czimén élvezett összeget s átengedi annak a társulatnak, mely úgy a védmunkálatok,

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

TILALOMFÁK ERDEJÉBEN.

Muzsikaszó rabja vagyok,
Hangos vigalomba'
S hejh, minden lány, minden asszony
Egy-egy tilalomfa!
Tilalomfák erdejében
Elbódulva járok, —
Tán ki se talállok!

Jó emberek, mondjátok meg,
Künn a nagyvilágnak,
Hogy rab vagyok, hogy meghalok,
Hogy sohase látnak!
S meglássátok, fel is kötöm
Magam utoljára —
Egy tilalomfára!

Szávay Gyula.

Baby-monológ.

Irta: Solti Vilma.

Ma kilencz hónapos lettem. Teljes tudatában vagyok annak a nagy átmeneti kornak, melyet ma elértem. Hiszen egy csecsemő életében ez egy igen fontos időpont és én egészen méltányosnak és helyesnek találok mama tanácskozásait részint a doktor bácsival, részint meg öreg Zsuzsimmal. Hogyne, mikor arról van szó, hogy felvátják az eddig csupán csak sterilizált tejből készült

eledeleimet más, és ráélem izletesebb, változatosabb ételekkel. Én természetesen legnagyobb érdeklődéssel hallgatom a hosszas konferenciákat, melyek a Nestlé féle gyermekliszt, a tápiókra és a jó Isten tudja még milyen kotyvalék nagyobb tápértékéről szólna. Kifejezést is adok néha-néha helyeslésemnek vagy rosszalásomnak egyik-másik megjegyzésénél, de fájdalom, félreértenek vagy épinséggel nem értenek meg — és gúnygésnek vagy pláne nyafogásnak minősítik az én meggondolt, egyéni nézeteimnek kifejezését.

Istenem, mi lesz ebből, ha majd később sem értenek meg, minden várható beszélő képességem dacára! Ugy tudom, hogy ez a félreértés nem ritka dolog és sajnos már rólam is kell, hogy tapasztaljam. Hiszen nincs körülöttem egy érző lélek sem, amely engem megértene. Mindenki csak kicsi, érzés — és gondolat nélküli élő bábnak tart — holott én egy felvilágosodott, művelt, századvégi csecsemő vagyok — és hogy ezek egészen külön válnak, egész más specziest képeznek, mint az eddigi hagyományos kisdedek — ezt talán felemlíteni is szükség-telen.

Mi már, a mi észbeli tehetségeinket illeti, kész embernek születünk és csak a természet egy különös és bosszantó játékának kell tekintenünk, hogy annak nem adhatunk méltó kifejezést. Sokat gondolkoztam e fölött és arra a konkluzióra jutottam, hogy abban az arányban, hogy nő testünk, fogy

szellemünk, — mert hiába, csak mostoha a természet és félti titkait, csodái felderítését és azért korlátot, de néha még milyen szűk korlátot, szab az emberi észnek! Másként nem is érthető, hogy miért lesz abból a sok okos csodagyermekből apanyi buta, együgyű — és fényes multjának emlékezetében — oly beképzelt ember! Én tudom magamról, hogy a legjobb szívű, legelőzőbb csecsemő vagyok a széles világon — és azért menynyi kritizálni valót találunk már csak a környezetemben. Mamával még hagyjám, ő lebilincsel reudkivüli gyöngédségével, habár hibáival szemben nem vagyok vak; de a papáról azt már épen nem mondhatom. Szeretni, végre ő is szeret, — de az ő szeretete inkább amolyan időtöltésszerű, játéknak néz. Aztán keveset van itthon, mindig nagy elfoglaltságról panaszkodik, mindig talál ürügyet és okot az elmenésre. Egyszer a klub, máskor egy gyűlés, most utóbbi időben meg a választások, — szóval mindig van sok házon kívüli teendője. Én egy kissé szkeptikus vagyok és sokszor csak kifogásnak tartom ezen dolgait. Aztán milyen szélyes ember! A Juliska szobaleányunk szemben például nem oly szigorú mint szem a többi cselédséggel, — sőt úgy tam, hogy néha még meg is csirógat dig az már egészen nagy lány. A beteg volt Zsuzsim, fájt a foga. É legjobban, hogy milyen fájdalom ez szenvedtem én is, mig kibujt a fogam, melyet mama oly büszké

valamint a gátnak jó karban tartására magát kötelezte.

Ezzel azonban nincs kizárva annak lehetősége, hogy azon esetben, ha a leszámolás akár kedvezően, akár kedvezőtlen nyert befejezést, s a csongrádi érdekelt ártéri birtokosság új társulatá alakul, hogy az eddig élvezett adóviszszatérítési összeg továbbra is ne folyósíthatnák; mert a csongrádi határt övező összes védgátak fentartásáról és védelméről az új társulatnak kell gondoskodnia s így valószínűnek látszik, hogy a miniszteri biztos ur látszólagos jó akarata is megtevesztésünkre irányul.

Annyit azonban jó akaratulag tanácsolhatunk, hogy ha csak lehet fötörékvésük oda irányuljon, hogy az ügy per nélkül nyerjen kedvező elintézés.

Még csak annyit akarunk megjegyezni, hogy ha bármily oknál fogva elesünk az adóviszszatérítési összegtől, mi jogosítja fel Szvoboda urat arra, hogy az ártéri birtokosságtól 12500 frt tiszteletdíjat kérhessen?

A legnagyobb megbotránkozásának adott a közgyűlés kifejezést azon szabálytalan s törvényellenes eljárás felett, hogy az előjáróság által oly hatezer frt lett a helybeli takarékpénztár egyikenél elhelyezve, mely a községi számadás keretén belül sehoh elszámolást nem nyert.

Felvilágosításul az lett előadva, hogy ezen összeg az ártézi kutakra előirányzott összegből lett megspórolva s félretéve, arra az esetre, ha a közgyűlés Szvoboda ur érdemeit elismerve, egy ily összeget juttatna tiszteletdíj részére, mi által a költségvetés nem nyert volna nagyobb megterhelést, mert a kezüknél lévő összeg fedezte volna azt.

Dr. Szarka Mihály képviselő ur a spórolás e nemével sehogyan sem tudott megbarátkozni, sőt azt határozottan törvény ellenesnek mondotta ki s így arra kérte a közgyűlést, hogy tegyen az előjáróság ellen a miniszter ur ő nagyméltóságánál feljelentést, hogy ezen eljárása kellőleg megdorgáltassék.

A közgyűlés dr. Szarka Mihály in-

ditványát elfogadta s a felterjesztés fogalmazására ötletet kért fel.

Holczer adójegyző pedig a kis réti földekre 3 év óta egy krajczár adót sem rőt ki, úgy hogy csak királyi adó címén a kincstár egyszerre ötezer frtot tett követelésbe s a végrehajtást azonnal el is rendelte a város ellen olyaténképen, hogy a kis réti földek után járó huszonhatezer frt kisajátítási összeget, mely letétül kezeltek lefoglalta, s az árverést ki is tűzte, mely alkalommal a bíró ur az árverésen megjelenvén és a lefoglalt huszonhatezer frtot ötezer frtéért megvette ugyancsak az érdekelt birtokosság részére, azon hatezer frtból, melyet a takarékpénztárnál külön kezeltek elszámolatlanul.

Nézetünk szerint nem az előjáróság ellen kellett volna a szigorú rendszabályt alkalmazni, habár eléggé szabálytalanul járt el; de a jó akaratot sem szabad figyelmen kívül hagyni; sokkal nagyobb bűn s mulasztás terheli az adóügyi jegyzőt, ki hivatalos hanyagságánál fogva a kis réti birtokosságot szándékosan ily kellemetlen helyzetbe juttatta.

Hogyan ünnepelték az új kir. tanácsos urat.

A szélrőzsza minden irányában sürgönyök menesztettek meghívóként, hogy a csongrádi Casinó méltóan akarván becézgetett, de jobban mondva elkényesztetett tagját azon alkalomból ünnepelni, hogy a véletlen szerencse folytán kir. tanácsossá lett ki-nevezve.

Aláírási ívet bocsájtottak ki, hogy társas vacsorát rendeznek az ünnepelt tiszteletére, de nagyon tartózkodva fogadták a meghívásnak illetékesen módját, hogy akkor, midőn valaki magát ünnepeltetni akarja, az másoknak felesleges költségbe kerüljön.

Miután az első napon történt aláírásokból azt a meggyőződést merítették, hogy a község nem csak tartózkodó állást foglal el, de egyáltalában tüntetni akart az érdeknek ily módon történt elismerése ellen, kaptak magukat és cselhez folyamodtak; ugyanis fogadott emberekkel szaladgáltatták be a várost s mindenkinek értésére adták, hogy az ünnepélyen részt fog venni a főispán, Gajáry és Szivák Imre képviselő urak.

A község félrevezetésére jobbat, alkalma-

sabbat nem is tudtak volna kitalálni, mert azok az illetők, kik eleve tiltakoztak az ünnepelt nevében is ott megjelenni, elmentek azért, hogy dr. Szivák Imre képviselő urat üdvözölhessék, de nem azért, hogy Ujhelyi Nándor nagyságos urrá történt kinevezéséért lelkesülni ohajtottak volna.

Midőn az egybegyűltek arról győződtek meg, hogy csufosan fel lettek ültetve s így akarva, nem akarva az eszköz szolgálatában kellett állniok, a legnagyobb megütközéssel fogadták ezen minősíthetetlen eljárásukat.

Az új kir. tanácsos ur pedig annyira meg volt hatva a mesterkélten előállított közvélemény ilyképeni megnyilatkozása által, hogy könnyekre fakadt s önkényi beismerte, hogy nagy kegyességek veszi a megjelentektől, hogy ennyire érdemesítették s ily leereszkedőleg viseltettek mondva csinált nagysága előtt.

Kaptak is az alkalom, mert rögtön megirták a tudósítást a „Pesti Hírlap“-nak mely legterjedelmesebb lap, hogy mily fényes sikerült estélyt rendeztek az új kir. tanácsos ur tiszteletére, de úgy látszik, hogy a piuczébe felejtett pezsgő annyira elkápráztatta az illető szeméit, hogy azt sem tudta, hogy voutaképen hányan is vettek részt az ünnepélyen, mert 85 helyett 200-at irt.

Határozottan meg vagyunk róla győződve, hogy azon esetben, ha nem kürtölik teli a várost, hogy az ünnepélyen részt fogunk venni dr. Szivák Imre, Gajáry Ödön képviselő urak, nem különben a főispán ur, hogy a takarékpénztár személyzetén s talán a két Réthi testvéreken kívül senki meg nem jelent volna s lehet, hogy többen szeretnének a Casinó nevében tiltakozni, (ha ugyan elég bátorságuk volna) hogy őket ily czélokra minden meghallgatásuk nélkül valaki felhasználni merje.

A fővárosi lap tudósítójának bizonyára az is elkerülte figyelmét, hogy a 6-ik szónoknak jutott eszébe ő Felségét felköszönteni s ezt érintetlenül hagyta, pedig jó lett volna másoknak is tudomást szerezni arról, hogy mikor ő Felsége kegyelméből lesz valaki kir. tanácsos, nem a kir. tanácsos ur az első személy, de úgy látszik, hogy a személy iránti elfogultság, elfeledtetni az egyeseket, a köteles tiszteletről is.

Nehéz feladat jutott osztályrészül az alkalmi szónokoknak; mert az általunk kitűzött 100 arany pályadíjra szerettek volna pályázni, de a főispán ur ki leginkább lett volna hivatva a kir. tanácsos ur érdemeit felsorolni s a kitűzött 100 aranyra pályázni, elmaradásával tüntetett.

Az összes elhangzott szónoklatok csupán arra voltak kénytelenek szorítkozni, hogy mily határtalan tisztelettel viseltetnek az ünnepelt iránt; de a legjobb akarat mellett

ismerősöknek. Azért egy perczig sem vettem rossz néven, hogy Zsuzsi lefeküdt és Juliska, őt helyettesítve, karján körülánczolatott a szobában.

Ekkor bejött a papa és miután velem szokás szerint egy kicsit játszadozott, hirtelen odahajolt és megcsókolta Juliska arcát. Én nekem mondhatom egy cseppet sem tetszett ez a dolog, mert én a milyen fiatal vagyok még, — vagy talán éppen azért, — nagyon igazságos és objektív szeretek lenni.

Hát az öreg Zsuzsim nem-e százsorta inkább érdemelne meg a papa elismerését, mint az a hanyag Juliska?! Igazán nem értem a papát. A multkor is, mikor nagy ügyetlenül össztörte a drága velenzei tükröt, — minek következtében a mama majdnem síró görcsöket kapott — a papa egész nyugodtan vigasztalta, hogy a tükör már ugyanis homályos volt, ő neki már száudékában volt mást venni. Pedig a papa nem mindig olyan bőkezű. Emlékszem még, milyen heves szóváltás tárgyát képezte, mikor a mama nekem egy plüs köpenyt akart venni. A papa azt mondta, hogy mit csinál majd velem később a mama, ha már most is olyan fényűzéssel öltöztet. Elég jó lesz még a régi köpeny. A mama erre megint csak sírva fakadt; úgy látszik ez a felöltött nőknek is egyedüli fegyverük. Én nagyon sajnálom, ha békétlenséget látok a papa és mama közt. De azért mégis jó, hogy látok és hallok egyet-mást. Most nem gondolnak arra, hogy én mindent megérték — én pedig so-

kat tanulok belőle. Ha felnövök és valaha asszony lesz belőlem, más, egészen más akarok lenni, mint az én aranyos mamuskám. Mondom, ha asszony lesz belőlem, mert eddig még nem volt időm véglegesen határozni a fontos férjhez menési kérdésben. Nekem nem tetszenek a mostani, hozzám illő férfiak. Tanulmányozom őket minden lehető alkalomkor, de sajnós, ideáломat még nem lelem meg. A sétán sokszor nagy társaságban vagyunk és pompásan mulatunk a mi nyelvünkön, mely határozottan volapüknek beillik — oly érthetetlen másoknak. Az összes férfi ismerőseim közül még legjobban tetszik nekem Palotay Rudi. Nem miutha megfelelne azon igényeknek és tulajdonságoknak melyekkel az én ideáloknak bírnia kell, — de mégis kiválóbb a többi közül és én szívesen látom az irántam már több ízben tanúsított vonzalmát. Ő már egész legény és már elég biztosan döcög a maga lábán. A multkor, mikor elejtettem csörgömet, egész párbaja volt Szabó Karcival. Mindketten egyszerre hajoltak le érte, hogy felemeljék s nekem átnyujtsák legyezőm — akarom mondani csörgömet és Karcinak egy gyorsabb mozdulattal sikerült is Rudit megelőzni. Én már hálás mosolyra csucorítom számat, mikor látom, hogy a gonosz Karsi velem nem is törődve, tovairamodik az én tulajdonommal. A legnagyobb erőmefeszítéssel, kézzel-lábbal próbáltam utána sietni, de már ott termett középkori lovagként az én Rudi barátom és ellenfelét jól eldöngetve,

visszahozta nekem diadalmasan kedves csörgömet. Azóta nemcsak rokonszeuv, de a hála is Rudihoz köt, s én elhatároztam, hogy nagy lány koromban a negyedik négyest mindig vele fogom táncolni. Akkor bizonyára az lesz a mostani sokatmondó máodik négyes — a mit én helyesebbnek is talállok, mivel ugyanis csak a végén csattan az ostor. Különben csak feltételes elhatározás ez, mert ha Rudiból még sem lenne az a gentlemanlik fiatal ember, a milyennek ő most mutatkozik és a mi a legszebb reményekre jogosít — csak nem kompromittálhatom magam vele — egy négyes erejéig sem.

Ime itt jön dadám, jó Zsuzsim, már megszűröl kiáltja: Mit csinál Lucy babám. kis mókusom. Gyere, gyere öltözködni. Erre a varázsszóra félbe hagyok minden elmélkedést. Hiszen nincs az öltözködéssel érdekesebb és kedvesebb foglalkozás! Es ma szép akarok lenni, nagyon szép. Ma vagyok kilenc hónapos s mama meghívta összes barátaimat és barátóimat. Revással is tartozunk, kivált Karcistéknek, a hol elégáns zsurokat szoktak rendezni. Zsuzsi hozza a fehér kékszalagos batisztruhámat — igazán remekmű. Csak félek, hogy egy kicsit bő lesz . . .

No de siessünk, mert már jönnek a vendégeim; nini Karsi is itt van már Rudival, — talán mégis csak Karsi a fessebb gyerekek? . . .

sem tudtak érdemeket felsorolui, melyek az ő személyéhez fűződnek.

Réthy Ferencz sokat s nagyot akart mondani, s így nem mondott semmit, mert nem akarta magát kitenni oly esélynek, hogy a kir. tanácsos ur szerény neheztelését vonja maga után.

A takarékpénztár nevében elmondott szónoklat oly egyéntől eredt, kinek személyére súlyt fektetni nem lehet, mert nincs is hivatta arra, hogy ismert korlátoltságánál fogva mások érdemeit, oly egyéne pazarolja, ki legkevésbé érdemes arra.

Ha mindenki dicséri és magasítja a kir. tanácsos urat, a Csongrád városi takarékpénztárnak, ha rosszat nem akar mondani, úgy hallgatása szolgálhat dicséretére, mert az ünnepeknél nemcsak, hogy érdeme nincs a takarékpénztár felvirágzása körül, de háttározottan ő volt az a tényező, ki működésében megbénította, jellegéből annyira kifordította, hogy ugyanazon részvényesek, kik ott érdekeltek voltak mint részvényesek, indíttatva érezték magukat egy II. ik pénzügyintézet felállítására, mely által saját érdeküket tették kockára.

A legnagyobb érdeme az, mely a Casinóhoz fűződik, mert a takarékpénztár összes alaptőkéjét s tartaléktőkéjét beépítette egy oly házba s tette holtlőkévé, mely összeget a részvényesek a II. milléniumi évben fogják viszont látni, de a Casinó egy kegyelmes s minden igényeket kielégítő helyiséghez jutott ez által.

Most már csak az a kérdés, hogy a felállított és elhamarkodott emiéktabla hogyan nyer kárpótlást a kir. tanácsosi cím nélkül. Mi azt hisszük leghelyesebb volna ezt a meglévőt a Piroska faluba felállítani, egy újat pedig közadakozásból előteremteni.

Ujdonságok.

— **Az első hó.** A lapokból nyert értesüléseink szerint itt korábban, amott pedig később hullott alá az első hó; nem nagy örömmel fogadva a tél hirdetőjét sem a dúsgazdagok, még kevésbé a szegény emberek. Nálunk az elmúlt héten hullottak le az első hó pihék, melyek csakhamar fehérbe öltöztek a szürke miádeuséget. A gazdag emberek csak megbirkóznak egy kis hóval, de a szegény emberek a tél beálltával kétszeresnek látják a nyomort, ezt a kegyetlenül követelő zsaruokot, mely kiűzi őket a havas utcára, hogy a felebaráti szeretet morzsáira vadásszanak. De hisz nyomorúság elébb vala mint paradicsom, proletárok, éhes emberek mindig voltak és lesznek. Ezen nem változtat a nyár égető heve, sem a tél fagyasztó hidege, mely csak szájalmasabbá teszi, a szegény, nyomorgók helyzetét.

— **Egy fővárosi lap, mely bolondgombák üzésével foglalkozik.** A „Magyar Hírlap” egyik számában a bolondgombák közé illesztett általunk közölt, helyi érdekű verset, nem azért írtuk meg, hogy az miut költemény a „Magyar Tudományos Akadémia” által kitűzött pályadíjat legyen hívatta elnyerni s így a művelt közönségnek élvezetet nyújtó olvasmányt képezzen, hanem megírjuk, mert a helyi viszonyokkal összefüggésben áll s a kinek száruva lett, bizonyára többet ért belőle, mint a Collega ur, ki az itteni viszonyokat nem ismeri. — Hígyje meg, ha mi időt s fontosságot venének magunknak arra, hogy a köles történetét elmondhatnánk, más fogalmat alkotva az alkalmi versről; mert azt készséggel elismerjük, hogy minden commentár nélkül, szárazon oda vetve azoknak, kik a viszonyokat nem ismerik, nevetségesnek tűnnek fel; de viszont előtűnik is visszatetsző, hogy mielőtt magának meggyőződést szerezve a tényálladékról, bennünket úgy iparkodik feltüntetni a közönség előtt, mint illetéktelen s avatatlan factorokat arra, hogy a tollat használva, hasznos szolgálatot tudnánk kíválóan teljesíteni. — Eltekintve a vers értékétől, mely oly szigorú, de annál nagyobb részrehajló kritikusként esett áldozatul, csak annyit akarunk megjegyezni s a Collega urnak tudomására adni, hogy az a vidéki tudósító, ki őnt jégre vitte, bizonyára találva érezte magát a vers által, s hogy őmagáról elterelje a figyelmet, így akart fényes elégtételt szerezni értéknélküli személyének. — Ha a szerkesztése alatt álló lap, nemesebb hivatást nem tud célul maga

elő tüzni, mint avatatlan kezek által, ismeretlen egyének oknélküli meggyalázását elősegíteni, úgy nézetünk szerint nem állhat feladatának magaslátán s inkább ártalmára, miut hasznára lehet azon nemes hivatásnak, melynek szolgálatában állott. — Az irodalmi téren igen sokszor találkozunk oly művekkel, melyeket csak azok értenek, kik be vannak avatva annak titkaiba; azért nem érezhet hivatást arra senki, hogy oly bírálatot gyakoroljon felette, melyre jogosítva nem érezheti magát.

— **Tűz.** Az elmúlt csütörtökön délelőtt 10 és 11 óra között vészharangok kongása riasztotta fel a közönséget, a mindennapias csendből. A harangok tompa bugását még félelmetesebbé tette az önk. tűzoltók vészjelző kürtölésének hangja. A kiváncsiság szomjas közönség csoportokba verődve össze futott a toronyból jelzett irányba, hogy kielégítse kíváncsiságát. Ez azonban nem sikerült, mivel mire a vészély színhelyére eljutottak, ekkor már a kaparás-utcai Kupczki-féle ház teljesen elhamvadt. A tüzesetet már csak elkésve vette észre a tenetói csász, ki azonnal tüzet jelzett. A temetői harang vészjelző kongása felébresztette a főtemplomi toronyt. A városi tűzország valószínűleg már a temetői tüzzelést észre vette, mivel a torony első jelzésével egyidejűleg robogott ki az első fecskendő a tűzorségról. Az elsőnek kirobogó fecskendőt azonban, csak mintegy fél óra múlva követte a tűzoltói szerkocsi, mely valószínűleg igavonó erő hiányában késlett. A tűz lokalizálása körül jó szolgálatot tettek a közelben lakó önk. tűzoltók, kik a temetői vészjelzést hallva, ideje korán a vészély színhelyére értek s a lángokban álló házat a szomszédos épülettel összekötő melléképület zsindegy tetőzetének egészben történt levétele által a tűz továbbterjedését megakadályozták. Jó szolgálatot tett még a szomszédos házak fedelzetén levő 2–3 cm. vastagságú hóréteg, nem különben a vészély alkalmával folyton aláhulló eső. Tűzoltói szerek hiányában, a szomszédokból előkerített dohány horgokat (kukát) kötözték lécdarabokra, melyeknek segítségével az égő szelepeket levonsolták a földre. A tűzoltói szerek, melyek beszerzése a városnak oly nagy befektetést igényelt s gondozásuk is tetemes költséggel jár; tüzesetek alkalmával hol ki sem szállíthatnak a tűzhöz, mert nincs igavonó erő; hol elkésve, már csak akkor érkeznek a vészély színhelyére, a mikor már elhamvadt mindaz, a mit véletlen meg nem mentett; vagy pedig, víz hiányában nem hozhatók azok működésbe. Szerintünk leghelyesebben cselekednék a város előjárósága, ha a tűzoltói szereket — legalább részben — az önk. tűzoltó egyesületnek engedné át, hogy azokkal az előjáróság jóakaró támogatása folytán, konkrét működést fejthetnének ki s tüzesetek alkalmával sikeresen munkálkodhasanak közre a köz- és magánvagyon megmentésén.

— **Kátzer József** születésű (Budapest, Ó-utca 44). József főherceg ö. csász. és kir. fensége és Vasváry Kólos hercegprimás udvari szállítója, általános feltűntetelt Párisból hozott legújabb szörme-dívat-áru-modelljeivel és a legkiválóbb szörme-áruk különlegességeivel. Kátzer József-et, ki szoliditásával és megbízhatóságával a közönség teljes bizalmát vívta ki magának, — melegen ajánljuk t. olvasóinknak. Történet vizsgálása miatt figyelmeztetjük a vásárló közönséget, hogy Kátzer cégé valamennyi áruján látható.

— **Régi tűzoltók.** A magy. orsz. tűzoltó szövetség a régi tűzoltóknak érmekeket oszt ki, nevezetesen: a 15 év óta szolgálóknak arany, a 10 év óta szolgálóknak ezüst, az 5 év óta szolgálóknak pedig bronz érmet. Sajna, hogy tűzoltó egyesületünk, mely régiben alakult, megszűnt; az utóbb alakult egyesület pedig még fiatal, s így nincs városunkban az érmekekre jogosult egyén. Kitarást kívánunk azonban az új egyesület derék gárdájának terhes, de hűmérs, nemes munkájához, hogy magukat az idő megjöttével érdemessé tegyék a kitüntetésre.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon nagybecsült megüszelőimnek, kik elhunyt drága jó édesanyánk f. hó 6 án megöröztetett temetési gyászszertartásán — részvétüket — részint személyesen, részint pedig az által, hogy koozi fogataikat a temetésre elküldeni sziveskeetek — kifejezték s ez által mintegy fáj-

dalmunkban osztoztak; fogadják ez uton is gyermeki leghálásabb köszönetünket; mely után kiváló tisztelettel vagyunk Csongrád, 1897. decz. 9. A megboldogult gyermekei Boda Márton s. k. tanító, Boda János rom. kath. s. lelkész.

— **»Hangulok»** lesz a címe Bartha Miklós könyvének, mely a könyvpiac-on karácsonykor fog megjelenni. Ez a könyv negyven darab prózában irt költeményt foglal magában ily címek alatt: Virasztás, Anó, Könnyelműség Cäsar győz, Ósapánk, Biróság előtt, Ki a hibás, Az árva, Tapasztalás, Verőfény, Télen, A magának való, Jutalom, Vigasz, Aholnap, A szerencsétlen, A halál, Megváltás, Temp-lomban, A költő sorsa, A költő hivatása, Elvézés, Pásztortűz, Emlékezet, Otthon, Földelzeten, Az árnykép stb. A ki Bartha vezércikkeit ismeri, az fogalmat alkothat magának arról, hogy mily nyelvezettel, mily szingazdag festéssel és mily elragadó fantáziával vannak megírva ezek a költemények. A közönség körében szokatlan érdeklődést keltett az a hír, hogy Barthától szépirodalmi dolgozatok jelennek meg a könyvpiac-on. Barthát a »Magyarország» szerkesztősége birtára könyvének kiadására a »Magyarország» most azal kedveskedik, olvasóinak, hogy Bartha könyvét díszes kiállításban karácsonyi és újvi ajándékkul előfizetői nek ingyen fogja megküldeni. A könyvet mindenki megkaphatja, a ki a »Magyarország»-ra egy negyedévre előfizet (3 ft 50 kr.) bármikor beküldhető ily cím alatt: »Magyarország» kiadóhivatala, Budapest Sándor-u. 2. Bartha művének bolti ára 2 ft lesz és külön is megrendelhető a »Magyarország» kiadóhivatalában.

Aratógépek beszerzése. Hazánk legtöbb vidékén most folynak az alkudozások gazda és aratók között a jövő évi aratószerszerek megkötésére vonatkozólag; így azután rövid néhány hét alatt legtöbb gazdaságban eldől az a kérdés is, hogy aratógépek beszerzése a jövő idényre tervbe vessék-e, vagy nem. A mult esztendőben megtartott aratógép próbák, különösen a nagy körültekintéssel rendezett mezőhegyesi verseny megmutatták, hogy az aratógépek mai alakjukban kész, használható és jó gépek, a mint az a Köztelek évkönyvében foglalt jelentésben bővebben ki van fejtve; a kéveköte-gépek természetesen legkomplikált szerkezetűtől a gazda, különösen a kisebb javító műhelyek az ügyes géppel nem rendelkeznek, sok esetben idegenkedik, a marokrakó aratógép mai alakjában azonban minden viszonyok között fontos segédesszék képez a gazdaságban. Tudvalevő dolog, hogy ilyen aratógép szükséglet nálunk mai napig aránylag csekély és nagyon változó volt, úgy, hogy egy gyár sem terhelte meg az aratógép gyártásra való költséges berendezéssel, így legelső gyáraink ezen a téren a nagy amerikai világcégek képviselőit szorították. A mezőhegyesi versenyen a marokrakó gépek közül a legelső díjat az állami nagy aranyérmet Kühne E. által bemutatott Osbourne marokrakó gép nyerte, miután a cégénél az előjegyzések ilyen gépekre, fűkaszálókra és kéveköte-gépekre is már nagy számban beérkeztek, ezen az uton kéri a t. gazdaságoságot, hogy esetleges szükségletéről a céget mielőbb értesíteni sziveskedjék; a szükséglet megrendelése Amerikából t. i. ennapokban megtörténik, miert is kívánatos volna eziránt a tájékozódást megnyerhetni, nehogy mint a lefolyt idényben az egész készlet időelőtti elkelése folytán későbbi megrendelések foganasíthatók ne legyenek. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál Kühne E. gazd. gépyára Mősonban és Budapesten, VI. Váci-körut 57 a.

Kőbányai királyserfőző részvénytársaság ez évi mérlege már megjelent és a pénzügyi és illetékes szakkörökben a legjobb benyomást kelti. A mérleg bő leírások után 57500 ft. tiszta nyereséget tüntet fel. Az e hó 4-én nagyszámu részvényesek jelenlétében lefolyt közgyűlés meyeri Krausz Lajos kir. tanácsos enőklete alatt az igazgatóság javaslatait egyhangulag elfogadta, az igazgatóságnak sikeres működéséért köszönetet szavazott és az előjogos részvényes osztaletkál 6 frtot állapított meg, mely f. hó 6 átol folyósíttatik. A kőbányai királyserfőző r. t. dacára rövid fennállásának és a sörfogyasztásra is rossz időszaknak — igen szép eredményt tüntet fel a legreálisabb mérleg alapján, a mi főleg kitűnő műöségü sörgyártmányainak és a gyár szak-tudó vezetőségének, különösen Palakovits Zsigmond vezérigazgató buzgóságának tudandó be.

Foulard-selymet 60 krtól 3 ft 35 krig méterenkint — japáni, chinai s. a. t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes H e n n e b e r g - s o l y e m 45 krtól 14 ft 65 kr. méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázott damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámentesen a házhöz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **HENNEBERG G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben.** Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

PALAIS ROYAL

a fő és székváros legnagyobb áruháza.

Orlai Sándor, perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító.
Budapest, Koronaherczeg utca 8. (Harisch-bazár.)

Gyémánt-utanzott ékszerek, valódi arany- és ezüsfoglalatban, fülbevalók, gyűrűk, melltűk gyöngyök stb. tiz évi jótállás mellett.

Chinai ezüst-árúk
30 évi jótállás mellett.

Vajtartók, cukortartók, kenyérkosarak, 1-50, 2-250 5 frt és feljebb, gyümölcslétek, kenyérkosarak 2-50 frttól 7.50, 15 frt és feljebb, evőeszközök egészen komplett kivitelben 12-, 20-, 30-, és feljebb, gyertyatartók párja 2-50, 3-, 3-50, 5 frt és feljebb, cognac készletek 2-, 3-, 5 frt és feljebb, kenyérkosarak 2-50 kr. 3-, 3-50, 4-, 4-50, 5-50 és feljebb.

Valódi párisi legyezők.

gáz, selyemesipke, marabu és structoll darabja —50, —75, 1-, 1-25, 1-50 frttól, 500 frtig, valódi ezüst fogantyus botok 3-50, 5-, 7-75 és feljebb, valódi svájci zsebórák 3-, 4-50, 6-50 és feljebb, színházi látcsövek 2-, 2-75, 3-50, 5- és feljebb, finom bordiszmúárúk, u. m. szivar- és levél-tű-czák ezimerrrel vagy monogrammal stb. stb. czélszerű nászajándékok.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

514. vh. szám.

1897.

Árverési hirdelmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbírószág 1895. évi 3451. számú végzése következtében Dr. Rósa Izó ügyvéd által képviselt May R. Miksa javára Magony Antal és Vincze ellen 194 frt 20 kr. s jár. erejéig 1895. évi augusztus hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 680 frtra becsült buza-, árpa-, szalma-, kocsi-, lovak és ökrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírószág 6349. 1897. sz. végzése folytán 194 frt 20 kr. tőkekövetelés, ennek 1895. évi augusztus hó 23. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 48 frt. 93 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig **Tömörkényen** alperesek lakásán leendő eszközésére **1897. évi december hó 17-ik napjának délelőtti 10 órája** ha táridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

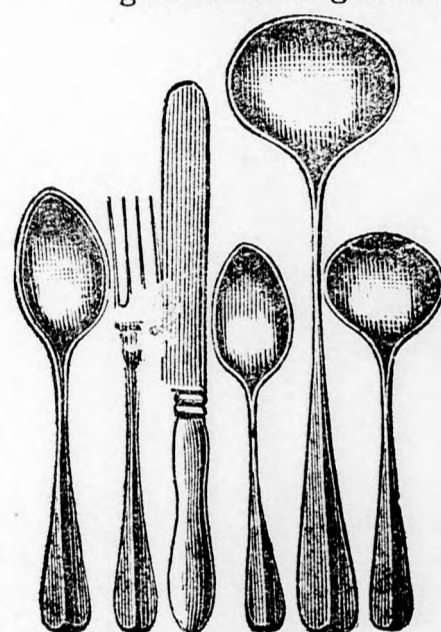
Kelt Csongrádon, 1897. évi november hó 29-ik napján.

BOGYÓ JÁNOS,
kir. bírósági végrehajtó.

AMERIKAI PATENT EZÜST VÁSÁR.

Csak ritkán ajánlkozik oly kedvező alkalom potom áron egy egész asztali garnitúrát megszerezhetni és pedig:

6 db. kés angol pengé-
[vel,
6 » villa egy drbból,
6 » evő kanál,
12 » kávé kanál,
1 » leves merő kanál,
1 » tejmerő kanál,
6 » evőeszköz tartó
38 drb. összesen.

Az egész garnitúra ára csak 5 frt 70 kr.

Az összes fenti 38 tárgy ezelőtt 40 frtba került és most ezen minimális árért, 5 frt 70 krért kapható. Az

amerika patent-ezüst egy teljesen fehér fém, mely ezüst színét 25 éven át megtartja, miért is jótállva lesz. Legjobb bizonyítékul ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, mindenkinék, ha az áru nem felel meg, kifogás nélkül a pénzt visszazárazmazzatni; senkise mulassa tehát el a kedvező alkalmat ezen remek garnitúrát megszerezni, a mely különösen ajánlható **diszes karácsonyi és ujévi ajándékul**, s minden jobb háztartás részére egyedül kapható

BIERMANN SAMU

központi csomagszétküldési áruházában
Budapest, Kossuth Lajos-utca I. sz.

!! FONTOS MINDENKINEK !!

A gyáramban készült legfinomabb és legjobbnak elismert

Uj rum-Kompozíciómmal

a legkitünőbb és legjobb

THEA RUM

hideg uton minden készülék nélkül, azonnali használatra 5 perc alatt előállítható. Ezen rum nem jön több literenkint mint 30—80 kr (erősség szerint) és kezeskedem, hogy megtelem 1—4 frtig árusított rumnak.

Törköly, cognak, szilvorum, egyéb szeszes italok és likörök fenti mód szerint 100 százalékkal olcsóbban készíthetők nagyban és kicsinyben az általam gyártott és hozzávaló kompozíciókkal.

Ájánlom egyttal csomagokban és kimérve a legfinomabb orosz theát, meglepő sikerrel járó bőrerősítő szeszt, tisztító és savtalanító porokat, az összes borbetegségek elleni szereket, borpinczészeti-, mezőgazdasági czikkeket és a legjobbnak elismert permetező fecskendezőket a legolcsóbb gyári áron.

Árjegyzéket és utasítási könyvecskét kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Baros Gábor

eszencia és kompozíció gyáros
a „három kék golyóhoz.“

BUDAPEST, VII., Dohány-utca I. szám.
(Huszár-féle ház, az izraelita templommal szemben.)

Legdivatosabb ékszerek, láncok, gyűrűk, a legkitünőbb svájci zsebórák, ébresztők, diszes ingaórák stb. a legolcsóbban vásárolhatók ugy készpénzen, mint

előnyös részletfizetésre

5 évi jótállás mellett

SERÉNYI

elsőrangú arany, ezüst, ékszer és óra-gyári raktárában

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 34. sz. I. em.

AUDAMERS FRÉRES genfi óragyár vezérképviselete.

Az orosz czár udvari szállítója.

Ő felsége I. Ferencz József legmagasabb elismerése
1873.

Vidéki megbízásokra különös gond fordítatik.

Képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.